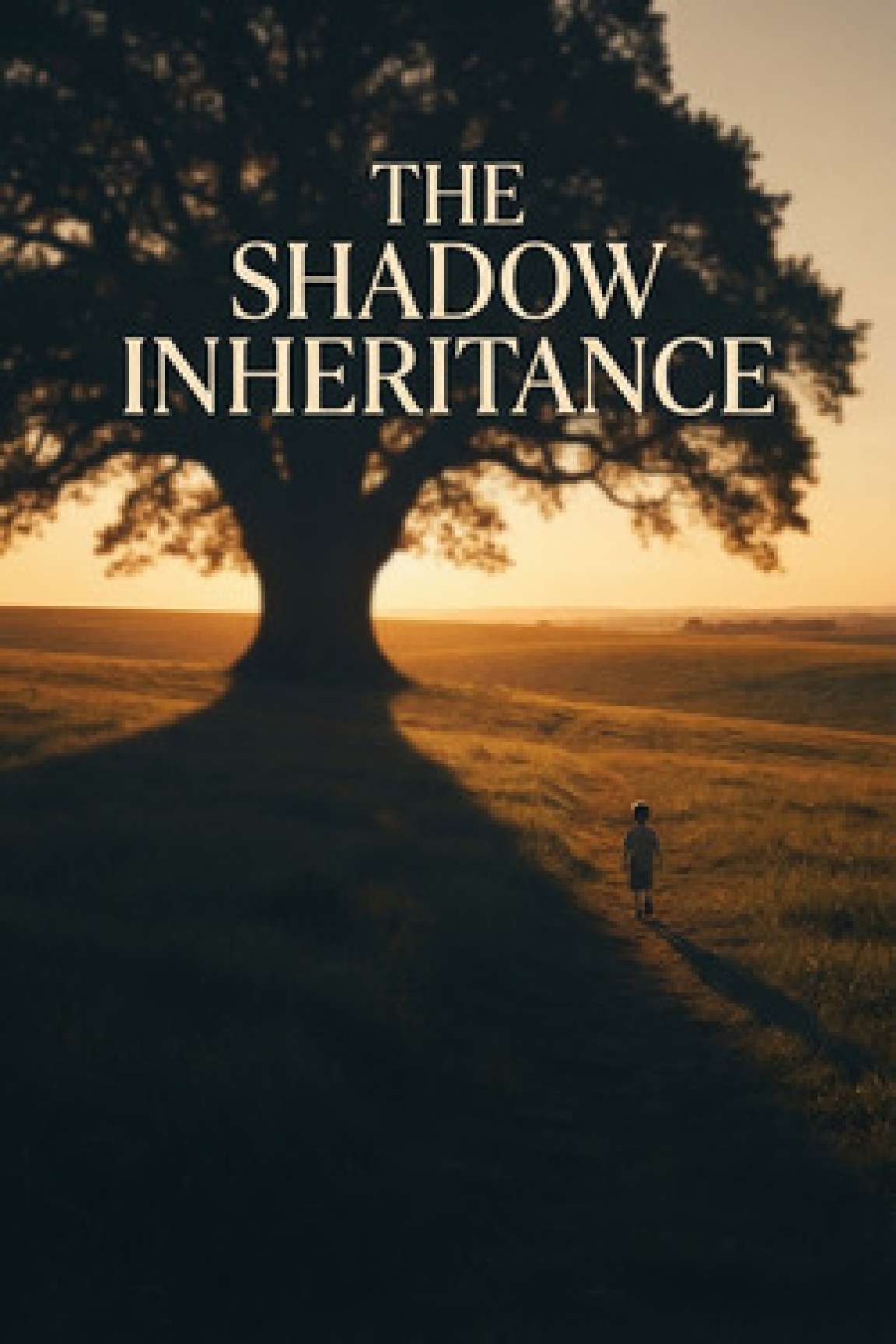

THE
SHADOW
INHERITANCE

NDZILAKANO 2

Ndzhaka ya Ndzhuti

Loko u languta vutomi u ri ekule, hinkwaswo swi vonaka swi ri ni nhlamuselo.

Tinhla ta hlangana.

Swiendlakalo swi kuma nhlamuselo.

Tindhawu to cinca ti vonaka onge a ti nge papalatiwi.

Hambi ku ri swihoxo swi vonaka onge i xiphemu xa makungu.

Kambe leswi i vuxisi lebyi nga bya sweswi.

Loko u hanya swilo, a ku na mepe.

Ku na masiku ntsena.

Naswona emasikwini a ku na tinhlamuselo.

Ku na swiboho.

Loko ndza ha ri ntsongo a ndzi ehleketa leswaku vanhu lavakulu va tiva leswi va swi endlaka.

A ndzi ehleketa leswaku vadyondzisi va tiva vumundzuku bya swichudeni swa vona.

A ndzi ehleketa leswaku tikhamphani ti tiva ku xiya vuswikoti bya vanhu.

A ndzi ehleketa leswaku misava yi ni ku hleleka.

Kutani ndzi kume ntiyiso lowu olovaka swinene.

A nga kona loyi a tivaka hakunene leswi nga ta humelela.

Un’wana ni un’wana u ri karhi a lavisisa ndlela.

Van’wana va swi pfumela.

Van’wana va tiendla onge a swi tano.

Loko ndzi languta vutomi bya mina, a ndzi swi koti ku kombeta nkarhi lowu un’wana a vuleke a ku:

“Munhu loyi u ta ya ekule.”

A ku nga ri na munhu loyi a a ndzi rindzele.

A ku nga ri na ndlela yo hatlisa.

A ku nga ri na makungu lama lulamisiweke ka ha ri emahlweni.

A ndzi nga ri murhandziwa wa munhu.

Naswona, hi ntiyiso, ku kuma leswi swi ndzi ntshunxile.

Hikuva loko ku nga ri na munhu loyi a ku langutelaka, u tshika ku hanyela ku tiyisisa leswi van’wana va swi langutelaka.

U sungula ku aka ndlela ya wena.

Goza hi goza.

Vanhu vo tala va heta vutomi bya vona va ringeta ku fikelela xifaniso lexi van’wana va va akeleke xona.

Mina a ndzi ri ni nkateko wo hambana.

Xifaniso xexo a xi nga ri kona.

Hi swona swi endleke leswaku ndzi dyondza ndza ha ri ntsongo ku hanya ni ku pfumaleka ka ntiyiseko.

Ku nga chavi loko swilo swi cinca.

Ku nga teki ku cinca tanihi nxungeto.

Ku nga teki tindlela leti nga riki ta ntolovelo tanihi swihoxo.

Vutomi a byi tshamanga byi tikarhata hi ku landzelela makungu ya mina.

Naswona, hi nkarhi, ndzi dyondzile ku nga lavi leswaku byi endla tano.

A ku ri ni minkarhi leyi hinkwaswo a swi vonaka swi famba hi ndlela leyinene.

Ni minkarhi leyi a ku vonaka ku humelela leswi hambaneke na swona hi ku helela.

Vanhu lava a swi vonaka onge a swi nge koteki handle ka vona, kutani va nyamalala.

Swivandla leswi a swi vonaka swi ri swa nkoka lowukulu, kutani swi kumeka swi nga ri na nkoka.

Tindlela leti a ti vonaka ti ri ta le tlhelo, kutani ti hundzuka ta le xikarhi.

Ku hlangana loku nga languteriwangiki loku cinceke ndlela ya malembe lama landzeleke.

Ntiyiso hi leswaku vumundzuku byi rhandza ku hlamarisa.

A byi kombeli mpfumelelo.

A byi rhumeli xitiviso ka ha ri emahlweni.

A byi xiximi swikhundla.

Byi fika ntsena.

Naswona hakanyingi byi fika hi laha ku nga riki na munhu loyi a langutaka kona.

Swilo swo tala leswi hlamuseleke vutomi bya mina swi velekiwe hi ndlela leyi.

Eka ku phambuka.

Eka swiendlakalo swa xitshuketa.

Eka swiendlakalo leswi, enkarhini lowu swi humeleleke ha wona, a swi nga vonaki swi ri ni vukulukumba.

Ndza tsundzuka dyondzo leyi nkarhi wu ndzi dyondziseke yona hi ndlela yo karhi yo tika.

Munhu a nga fanelanga ku pfilunganya leswi nga vhumbhiwaka ni leswi nga ni nkoka.

Leswi nga vhumbhiwaka swi nyika ku rhula.

Leswi nga ni nkoka swa hundzula.

Swimbirhi leswi a swi talangi ku fambelana.

Malembe yo tala ndzi tirhile ndzi languta timakete, tikhamphani, tinhlayo, minhlangano.

Hinkwako ndzi kume ku tshemba loku fanaka.

Leswaku swa koteka ku vhumbha hinkwaswo.

Leswaku ntiyiso wa lawuleka.

Leswaku vumundzuku a byi ri layini leyi kotekaka ku landzeleriwa.

Kutani minkarhi hinkwayo a ku fika nchumu lowu kanetaka ku tiyiseka koloko.

Ku cinca.

Khombo.

Munhu.

Vuvabyi.

Ku lahlekeriwa.

Xivandla.

Nchumu lowu ku nga riki na munhu loyi a wu ngheniseke eka makungu.

Kambe a ku ri kona kahle-kahle laha xiphemu lexi tsakisaka swinene xa ntsheketo xi sunguleke kona.

Hikuva vutomi a byi pimi vuswikoti byo vhumbha.

Byi pima vuswikoti byo tolovelana ni swiyimo.

Ku hambana loku i ka nkoka lowukulu.

Ku vhumbha i ntirho wa vutlhari.

Ku tolovelana ni swiyimo i ntirho wa leswi u nga swona.

Loko misava yi cinca, a hi loyi a a ri ni ntiyiso a hlulaka.

Loyi a swi kotaka ku tshama a hanya endzeni ka ku cinca hi yena a hlulaka.

Minkarhi yin'wana ndza tivutisa leswaku a ku ta va ku humelele yini loko un'wana a ndzi byerile kahle-kahle leswaku ndlela ya mina a yi ta famba njhani.

Kumbexana a ndzi ta chava switsongo.

Kumbexana a ndzi ta endla swihoxo swi nga tali.

Kumbexana a ndzi ta xaniseka switsongo.

Kambe kutani ndza twisisa leswaku a ndzi ta dyondza swi nga tali swinene.

Hikuva swilo swo tala leswi ndzi swi tekaka swi ri swa nkoka a swi velekanga eka ku tiyiseka.

Swi velekiwe eka ku kanakana.

Eka ku tiveka ekhombyeni.

Eka ku pfumaleka ka switiyisiso.

Eka ku laveka ka ku ya emahlweni ndzi nga tivi kahle-kahle laha ndzi yaka kona.

Hi ndlela leyi, ku nga languteriwi a ku ri nkateko.

Swi ndzi sindzisile ku aka.

Ku xiya.

Ku dyondza.

Ku cinca.

Ku sungula nakambe.

Nkarhi wun'wana ni wun'wana.

Nakambe ni nakambe.

Namuntlha vanhu vo tala va hlongorisa ku tlangeriwa.

Va rindzela mpfumelelo.

Va lava ku tiyisisiwa.

Va lava ku tiva ka ha ri emahlweni loko va ta amukeriwa.

Loko va ta tiviwa.

Loko va ta twisisiwa.

A ndzi na fomula leyi ndzi nga yi nyikaka.

Ndzi nga rungula ntsena leswi ndzi swi dyondzeke.

Hakanyingi, misava a yi tivi leswaku u kona.

A yi ku rindzeli.

A yi ku lulamiseli ndlela.

A yi ku hleleli nkhuvo wo ku amukela.

Naswona kumbexana swi lulamile.

Hikuva nkoka wa ndlela a wu titshegi hi loyi a a yi vonile ka ha ri emahlweni.

Wu titshege hi loyi a a ri ni vurhena byo yi tsemakanya.

A ndzi nga languteriwi.

A ndzi nga rindzeriwi.

A ndzi nga kunguhatiwanga.

Kambe ndzi laha.

Ndzi languta endzhaku.

Ndzi hlanganisa tinhla.

Ndzi n'wayitela vuhlekisi bya nkarhi.

Hikuva, eku heteleleni, mintsheketo leyi tsakisaka swinene a hi leyi tsariweke ka ha ri emahlweni.

I leyi tikumelaka yoxe ndlela yo va kona.

Naswona wa mina, hambi swi ri swinene kumbe swi biha, i wa muxaka lowu.